

La nostra adhesió

El diumenge prop passat va ésser objecte d'homenatge el nostre estimat amic, senyor Noguer i Comet, governador de la "província" de Tarragona. El seu poble natal, Figueres, en sessió solemne del seu Ajuntament va atorgar-li l'alt honor de nomenar-lo fill predilecte de la ciutat.

FOMENT, que durant el curs de la seva llarga vida política, ha sostingut sempre relacions cordialíssimes amb els federals de l'Empordà, del camp polític del qual procedeix l'il·lustre homenatjat, i s'honora amb fondecs amistats en aquelles contrades, amistats com la del conseqüent republicà i catalanista Puig Pujades que ens enorgulleix fer remarcar, no pot de cap manera elludir la seva fervent adhesió a l'homenatge a Noguer i Comet.

Noguer i Comet en els set mesos que porta de governador a la nostra "província" s'ha fet sobradament mereixedor del just homenatge que suara se li ha tributat. No ha estat pas cosa fàcil el reeixir en el difícil comès que el règim naixent va designar-li. Per les terres de Tarragona, havia de topar forçosament amb el caciquisme vergonyós, que la monarquia havia fomentat especialment a les nostres contrades, arribant a situar-se en determinats moments per damunt del propi delegat del Ministeri de la Governació. Quantes vegades, els que portem una vida llarga en la brega política de la nostra terra, no havíem estat víctimes del jou que aquells governs irregulars ens imposaven! La República naixent que havia de vetllar de manera particularíssima per l'extinció del caciquisme a tot Espanya, no podia trobar millor governador que Noguer i Comet, per portar a terme aquesta missió a la nostra "província". Tasca difícil, com diem, la que us varen encomanar, Noguer i Comet. Des d'aquestes mateixes columnes, en alguna ocasió, ens hem permès parlar-vos del caciquisme en els pobles de les nostres comarques, i hem de fer constar ben alt que per l'extirpació d'aquest terrible flagell sempre hem trobat en vós la disposició justa i assenyada que havia de resoldre el conflicte. I si alguna vegada circumstàncies especials, degudes en llur major

part a una constitució arbitrària dels actuals Ajuntaments, que no devem oblidar foren convocats per la difunta monarquia, no us han permès resoldre d'acord amb el vostre liberalíssim sentiment, sabem prou bé que vós heu estat el primer en lamentar-ho.

I ja que parlem de vós, tot i sabent que correm el risc d'ofendre la vostra modèstia, permeteu-nos que dediquem unes ratlles al lloable encert que heu tingut amb l'ordre circular del dia vint-i-dos del mes passat referent a les entitats político-religioses. Ens plau fer-ho avui, amb motiu de l'homenatge que des d'aquestes columnes us dediquem, perquè l'encert ha estat ja consagrat amb el fet de que la vostra ordre circular ha estat recollida i comentada per tota la premsa de Catalunya i Espanya. Realment només un règim de favor i una interpretació arbitrària de les lleis podia deixar que les associacions religioses gaudissin un tracte parcial i intolerable en un país en el qual si bé no es practicava, la democràcia i la justícia estaven en el cor de la majoria de ciutadans.

Els vostres encerts han estat molts, però, no volem incorre en desgràcia retraient-vos-els, puix que com ja diem més amunt, som coneixedors de la vostra excessiva modèstia, i sabem quant us ofenen els elogis, encara que aquests siguin sobradament merecuts. Deixeu-nos, però, dir-vos, recordant les paraules que el bon amic Puig Pujades us adreçava en el saló de sessions de l'Ajuntament de Tarragona, amb la forma mestrivola que ell sap fer-ho, que si alguna vegada sentíssi defallir o afeblir el vostre entusiasme, no anéssiu solament a l'Empordà, per curar-vos el defalliment. A casa nostra hi trobaríeu també l'ara santa del més alt patriotisme de la qual, la vostra espasa en sortiria amb tremp flamejant i amb forces sobrades per a seguir la lluita, laborant sempre pel triomf absolut del doble ideal de República i Catalunya.

ANUNCIANTS:

"FOMENT" ES EL DIARI
QUE US CONVE.

Macià, el cabdill

"L'Opinió" en el seu número de dimarts, publicava el següent editorial, que reproduïm, per tal com recorda les gestes més remarcables del venerable president de Catalunya.

"Aquest vespre, el President de la Generalitat, marxa a Madrid per segona vegada des de la proclamació de la República. El poble de Barcelona li farà un comiat efusiu, i el seu pas, per terres de ruralia, serà seguit dels esclats de l'entusiasme més cordial. Als pobles no hi nia mai la petita passió que furga a ciutat amb mòbils inconfessables, i no hi tenen ressò els atacs, que els despitats de Barcelona, de tant en tant, engeguen contra la figura del President de Catalunya. Per això, la remor de les ovacions frenètiques que s'aniran aixecant al pas del tren tot el camí de Barcelona fins a la sortida de Catalunya, i encara terres no catalanes enllà, serà una vegada més, la demostració del fervor que el poble sent per Francesc Macià.

Per Francesc Macià cabdill, per Francesc Macià polític, per Francesc Macià home d'ideals.

Per Francesc Macià cabdill; perquè ell ho era ja en els temps d'oprobri de la Dictadura, quan en el seu exili de París i de Brusselles només tenia quatre catalans al seu entorn, però quatre que no haurien admès pas altre guiatge. Macià cabdill, amb quatre catalans, a Bois Colombes i a Prats de Molló, donant fe de la rebel·lió de Catalunya contra Primo de Rivera i el rei que l'emparava. Macià cabdill, amb tot Catalunya al seu darrera, cada dia que passava, després perquè cada dia eren més els convençuts que només ell, com a guaiador, sabia com portar-se com un patriota. Macià cabdill a la seva entrada a Catalunya quan el general Despujols el segrestava, i després quan tornava a entrar a posar-se al davant del poble. Macià cabdill, el 14 d'abril, en proclamar la República, aixecant tot Catalunya en una onada rebel contra la Monarquia.

Macià polític, de la talla dels grans polítics que tenen una visió àmplia i concreta de les coses. Dels grans polítics que saben veure-hi enllà i més enllà encara, per que mai no transigeixen en aquelles coses

en les quals l'home no pot ni ha de transigir. No pas polític a l'estil dels Cambó i els Ventosa, negociants de la política, homes de conxorxes i de barateries, sense ideals arrapats al pit, carregats amb el bagatge de tots els interessos que pugnen amb l'interès col·lectiu. Macià polític, de la talla dels bons; l'únic polític d'aquest moment que resta dels homes de la vella fornada. Polític que toca de peus a terra, que sap on va, que sap conèixer on van els altres, que veu venir i aguantar ferm, que no es doblega per ningú, perquè sap que té Catalunya al seu darrera. Polític de primer rengle, que portarà Catalunya pel camí de la seva llibertat, i per això és odiat i combatut pels que voldrien Catalunya lliure, però com si fos una finca a la disposició d'ells.

Macià home d'ideals, d'ideals rectilinis, absolutament infrangibles. Cap transigència no seria admesa en matèria de llibertat, perquè no és matèria que n'admeti. Cap transigència no és possible admetre en matèria de justícia, perquè la transigència mateixa seria una injustícia. Macià, home d'ideals, que els predica a la cara dels que no hi creuen, perquè no coneix la por, com aquells apòstols que s'endinsaven en les selves a predicar principis que creien fermament que eren els únics que podien salvar a l'home.

Macià cabdill, polític, home de ideals, i encara, home del poble. Quan Macià s'adreça als obrers, els obrers que no creuen en ell, senten com una mena de vergonya d'haver-lo combatut. En tenen consciència d'haver estat injustos, i escolten la seva veu com els acusa. Els acusa que no saben ésser lliures, que es deixen dominar, que es deixen dur per camins per on no voldrien anar, que s'han acovardit perquè els han ensenyat el canó d'una pistola, o el que encara és pitjor, han ensenyat aquest canó a un altre obrer per fer-lo seguir cap on, sense aquesta coacció, no hauria seguit.

Macià, home del poble, que per això és odiat de les classes conservadores i de les dretes. Perquè aquestes classes hi han viscut sem-

(Segueix a la 5.ª pàgina)